

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

170. An legitima debeat filii statim post professionem Patris? Vel in tali casu, si non debeat legitima, obligentur filii alimenta à Monasterio petere? Idem dicendum est, si filius Religionem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

De Dubiis Regular. Res. CLXVIII. &c. 111

inter viros factis; quia licet putet validè donare inter viros Scholasticum, tamen addit, donationes tales esse infirmas, siue ad arbitrium Superioris reuocabiles, & omnes contractus sine licentia initos esse rescindibiles. Quia in re Suarez auctoritatem magnifacio, & pouit fieri, vt Ecclesia tali conditione dominium reliquerit illis, vt non solum peccarent alienando sine licentia, sed etiam vt tales contractus essent à Superiore rescindibiles. Sed non video sufficiens fundamentum hoc asserendi; quia posito (ex mente Suarez, Sanchez, & aliorum multorum) quòd votum paupertatis faciat tantum, vt illicite vsurpetur dominium à Religioso sine licentia Superioris, valida tamen sit illa translatio dominij quantumuis peccaminosa; non possumus asserere donationem semel validam contra naturam suam fieri reuocabilem ad arbitrium Superioris, nisi lex specialiter id statuatur, sola enim prohibitio donationis non est sufficiens fundamentum: cum donationes alie, quæ sunt illicite, sint tamen plerumque irreuocabiles; & ita temperanda cum aliqua distinctione sententia illa videtur. Si enim Religiosus talis testamentum condens, moritur antequam illud Superiori ostenderit, Superiorem dico posse presumere eum voluisse, vt subderetur, & reuocari possit; & tunc rescindet validè, & in tali casu succedet illi ab intestato, non à societate, sed ab amicis: & quòd ad illam presumptionem procedit opinio Suarez. Si verò ex circumstantiis appareat noluisse Superiori ostendi, aut ab eo reuocari dico esse validum, & firmum, & hæredes institutos succedere. Hoc vsque Pater Vvadingus ex societate. Sed quia sunt materię propriæ, & indiuidualiter spectantes ad dictam Religionem, meum iudicium non interponam, solum referre volui quid ipsimet sentiant. Et idè ne deseras recognoscere Cardinalem Lugo de Iustitia tom. 2. disputatione 3. num. 79. Pellizarium in Manuali Regularium tome primo, tractatu quarto, capite secundo, sectione secunda, numero 159. & 160. Sicut etiam facio de alia questione; nam Sanchez libro 7. de precept. capite 27. num. 24. licet Collegia, & domos profellas Societatis Iesv, concedat posse hæredes institui, siue ab aliquo suo Religioso, siue ab extraneo, & in hoc puncto veritatem attingat; tamen negat Coadiutorem formatum, aut profellum Societatis posse hæredem institui, & in hac parte nihil nos differre ab ordine Sancti Francisci, legatum aliquod fatetur posse personis particularibus relinqui, illudque acquiri Collegio, ac domui in qua persona illa habitat. Cum Sanchez consentit Layman libro 3. tractatu 5. capite 5. numero 4. Sed Pater Vvadingus tractatu de controuers. disputatione quarta, dubio quinto, §. 4. numero 5. putat omnino probabilis Profellos Societatis tantum esse incapaces successione ab intestato; & circa successiones eodem modo se habere Profellos Societatis, quo se habent omnes Religiosi in Gallia, qui ab intestato non succedunt, sed tantum ex testamento: possunt ergo Profelli Societatis hæredes testamentum institui, sicut Religionum aliarum Profelli, & Collegia, vel domus profellæ possunt eorum nomine hereditatem adire. Probat hoc Vvadingus pluribus rationibus.

9. Nota tamen contra Castillum de vsufructu lib. 1. cap. 65. numero 7. Gutierrez, Spino, & alios, testamentum fieri à Nouitiis, non obstante decreto Concilii Trident. sess. 25. c. 16. de Reform. quia vident. solum loquitur de contractibus inter viuos, & irrevocabilibus natura sua: Tum quia verbum renunciatio, & obligatio hoc proprie significat. Tum quia loquitur Concilium de renunciatione, seu obligatione, quæ necessariò professione facta esset effectum habitura;

Tom. VII.

vt constat ex illis verbis, ac non alias intelligatur effectum suum sortiri nisi secuta professione, aliter verò facta, &c. Deinde quia in testamento celsat finis huius decreti, qui fuit, ne vi renunciationis factæ impediretur Nouitiis à libero Religionis egressu, quòd in testamento nunquam contingere poterat, cum semper liberum fuerit nouitio illud reuocare. Et ita docent Doctores, quos citat, & sequitur Castrus Palaus tom. 3. disp. 1. punct. 14. num. 11.

RESOL. CLXVIII.

An Nouitiis etiam Patrum Minorum, & Capuccinorum possit in suo testamento reseruare electionem puellarum, quibus suis hæres debet quotannis soluere certam pecuniariam summam?
Et an supradicta nominatio puellarum debeat fieri cum licentia Superioris? Ex p. 3. tr. 2. Res. 74.

§. 1. **N**egatiuè respondet Politius in Regul. Cap. 6. num. 77. & alij, qui docent supradictos Religiosos non posse suscipere vltimarum voluntatum executionem, ex Clem. Exiui §. proinde, de ver. significat.

2. Sed ego contrarium puto, etiamsi Nouitiis sit ex FF. Minoribus, seu Capuccinis, quia in tali casu cessat ratio d. Clem. non enim ad sunt litigia, & pecuniarum contractiones, seu administrationes. Nota tamen quod supradicta nominatio puellarum debet fieri cum licentia Superioris. Et hæc omnia docet Bartholomæus de Vecchis in praxi Nouitiorum, disputat. 8. dub. 13. n. 2. & alij penes ipsium.

Sup. hoc quod hic docetur late in 10.6. tr. 9. Res. 15.

Sup. hac nominatione in §. vlt. R. nor. præteritæ, & in alia eius annot.

RESOL. CLXIX.

An licitum sit Religioso suum testamentum ante professionem factum declarare? Ex part. 3. tractatu 2. Resol. 75.

§. 1. **N**egatiuam sententiam tenet Miranda in manuali Pralat. tom. 1. quest. 23. art. 10. & alij penes Gasparum Theaurum in 99. forens. q. 56. num. 3.

2. Sed contrariam sententiam, meritò tenet Reginaldus tom. 2. lib. 18. cap. 27. numer. 197. Moneta de commut. vltim. volunt. cap. 5. quest. 1. numero 14. & alij, quos nouissimè affert Bartholomæus de Vecchis in praxi nouit. disput. 18. dub. 12. num. 2. quibus ego addo Hieronymum Rodriq. in compend. 99. Regular. resol. 101. n. 50. qui citat Sanch. in summ. tom. 2. lib. 7. cap. 11. num. 16.

3. Dico igitur posse Religiosum, etiam minorem Capuccinum declarare suum testamentum ante professionem confectum, dummodò tale testamentum dubiæ, vel obsecræ voluntatis interpretari ne indigeat, & Religiosus declarationem verbis conuenientem proferat. Vide Gozadium consil. 41. num. 15. 16. & 17. Ratio est, quia in tali casu Religiosus non disponit aliquid, sed ostendit, quid actum sit in præteritum.

RESOL. CLXX.

An legitima debeat filijs statim post professionem Patris?
Vel in tali casu si non debeat legitima, obligentur filij alimenta à Monasterio petere?
Idem dicendum est, si filius Religionem ingrediatur.
Et an Religioso habenti Maioratum, fideique commissa

missum succedat ei substitutus à die professionis, vel Monasterium? Ex part. 6. tract. 7. & Miscel. 2. Refol. 55.

§. 1. **A**firmatiuè respondet Azorius *tom. 1. lib. 12. cap. 8. quæst. 7. Molina de iustit. tom. 1. tractat. 2. disput. 140. Lessius lib. 2. cap. 42. dub. 10. numero 86. Suarez de Religione, tomo tertio, lib. 0 octavo, capite 16. numero 7. Sanchez in summa, tomo 2. lib. 7. cap. 10. numero 3. & alij. Quia si filiis non debetur statim legitima patris, sed durante eius vita Monasterium retinere illius bona potest, obligantur filij alimenta à Monasterio petere, ipsumque Monasterium obligatum est ea præbere, quod certè, & filiis durum est, & Monasterio non parum onerosum: siquidem sæpe ex suis bonis obligaretur Religiosi filij succurrere, legitima parentis non sufficiente: sicut obligatur pater filiis alimenta præbere, cum legitima non sufficit. Deinde quia professi nulla potest esse successio, cum nulla bona habeat; sed omnia illius bona in Monasterium transferantur, ergo frustra filij eius mortem naturalem expectabant: succedent ergo à die professionis.*

2. Sed his non obstantibus, nouissimè negatiuam sententiam docet Castus Palau *tom. 3. tractat. 16. punct. 14. num. 3.* ubi multas adducit rationes pro sua firmanda sententia, & respondet ad argumenta contraria. Et ad primum superius appositum concedit posse filios alimenta à Monasterio petere, ipsumque obligatum esse eis præbere, si aliunde non habent: at cum hæc obligatio non ex natura, sicut in patre, sed ex bonis patris receptis oriatur, ultra ea obligatio extendi non potest, vt bene dixit Abbas *cap. in presentia, num. 77. de probationibus. Syluester verb. Religio §. quæst. 3. Molin. tom. 1. disp. 140. vers. eo ipso.* Denique nego non dari successionem professi; nam esto in sua persona bona non habeat, habet tamen in Monasterio quod ipsum representat. Aliàs Religioso habente maioratum, fideique commissum, succederet ei substitutus à die professionis contra superius dicta. Et ex his infertur esse idem à fortiore dicendum, si filius Religionem ingrediatur non debet parentibus legitimam; quovisque ipse obeat: sed interim Monasterium illa frui posse: vt bene tradit Gutierrez *Can. 4. lib. 2. cap. 1. num. 93.*

RESOL. CLXXI.

An Magister tertie Classis in nostra Religione, vel ut dicitur in alijs, nouiter professorum, debeat habere ætatem 35. annorum necessariam pro Magistro Nouitiorum iuxta constitutiones Clem. VIII. Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 29.

§. 1. **H**ic casus omnibus Religionibus potest de facili accidere: & negatiuam sententiam docet nouissimè Carolus Maranta *in controuers. Iuris tom. 2. Respons. 25. per totam.* Nam Constitutio prædicta apertè loquitur de Magistro Nouitiorum; non verò de Magistro Professorum; ergo non est extendenda de vno ad alium casum. Et dicta Constitutio distinctè de his duobus Magistris loquitur: neque in vno Capitulo dicta, atque disposita, in alio disposita, & repetita censenda sunt, cum distincta sint Capicula & à se inuicem distinctam continent dispositionem. Ceteras rationes pro hac firmanda sententia videbis penes dictum Marantam *loco citato*, ubi testatur quendam Fratrem Urbanum à Neapoli Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula deputatum ad curam Clericorum Professorum in Conuentu Sancti Ludouici Neapolitano restitutum fuisse

ad statum suum non obtinente, quòd priùs fuisset priuatus per G. neralem ex eo dumtaxat, quod 33. annis annum ageat, & non 35.

RESOL. CLXXII.

An Religiosus professus loquens cum Nouitio absque Magistri licentia peccet mortaliter? Et quid si loquatur cum eo verba vite æternæ? Ex p. 7. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 11.

§. 1. **A**firmatiuè respondet Peyrinus *Comment. in Regul. Minim. cap. 2. §. 3. quæst. 5. numero 13.* ubi sic ait: [Mortaliter peccant professi, qui Nouitios alloquuntur extra præsentiam Magistri, vel contra eius voluntatem: quia hoc est contra Constitutionem Pontificum in re grati, contra morem, & consuetudinem omnium religionum, in quibus viuunt cum disciplina, præsertim nostras eo modo, quo de alloquutionibus Moniales dixit *tom. 2. privileg. Constitum. 6. Py V. numero 36.* Imò addo, etiam si loquantur cum illis verba vite æternæ, vt coniungit locus Constitut. modo cit. ibi: & vari. percipit documenta virtutum. Sic enim usurpant sibi Magistri iurisdictionem contra præceptum Pontificum in Constit. 10. cit. §. 93. Paruitas tamen materiæ quæ maneat in sua paruitate, exculat à mortali. Ita ille: sed sine aliquo fundamento: Constitutio enim Pontificia, quam adducit in dicto §. 93. non facit ad rem: nam primò, vt ipse paulò infra, num. 36. asserit in dicto §. 93. loquitur Pontifex de superioribus in ordine ad Regimen Nouitiatum. Deinde dicendum est, verba ibi apposita esse directiua, non præceptiua, vt ipse met paulò infra num. 18. probabiliter, me citato de omnibus Institutionibus Nouitiorum in dicta Constitutione contentis, fatetur. Quare in nostro casu dicitur in §. 93. dicta Constitutione, continere & præceptum peccati mortalis? Non videtur loqui consequenter. Et ad exemplum de Monialibus, est de iur. ratio, imò fuit necessarium, vt S. Congreg. explicaret an Regularis colloquendo cum Moniali peccaret mortaliter, vt de facto decreuit sub die 1. Iulij 1606. Et ego peto à Peyrino, si ipse *loco citato, in Constit. 6. Py V.* docuit, quod si quis Religiosus declarat alii quem casum conscientie Moniali, non peccat mortaliter, non obstante d. Decreto S. Congreg. quare peccabit mortaliter Professus cum Nouitio loquendo, vt ipse ait, verba vite æternæ? Dicendum est igitur, malè facere professum cum Nouitio loquendo absque Magistri licentia; sed non peccare mortaliter, vt vult Peyrinus seclusis alijs circumstantiis.

RESOL. CLXXIII.

An Religiosus negantes suffragium Nouitio idoneo peccent mortaliter? Et an retrahentes quempiam sine iusta causa ab ingressu Religionis committant peccatum lethale? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 19.

§. 1. **P**eregrinus *in Comment. ad nostras const. p. 2. c. 4. lit. B. §. 1.* negatiuam sententiam probabiliter putat, quam docet Sanchez *in sum. tom. 2. lib. 5. c. 4. n. 59.* qui ait. Sicut culpa Nouitij leuiter retrocedentis est solum venialis, ita etiam negantes suffragium non peccant plus quam venialiter, non enim magis obligatur Religio Nouitio, quam Nouitius ipsi Religioni, quoad culpam.
2. Verum hæc opinio summopere mihi displicet, & nullus auctor, quem ego legerim, neque ante neque